

ADRODDIAD I GYD-BWYLLGOR CORFFOREDIG Y GOGLEDD

26/01/2024

Teitl: Cyllideb 2024/25 Cyd-Bwyllgor Corfforedig y Gogledd ac Ardoll ar Awdurdodau Cyfansoddol

Awduron: Dewi A Morgan, Pennaeth Cyllid (Prif Swyddog Cyllid y CBC)

Sian Pugh, Pennaeth Cyllid Cynorthwyol

1. PWRPAS YR ADRODDIAD

1.1 Mae'n ofyniad statudol i Gyd-Bwyllgor Corfforedig (CBC) y Gogledd gymeradwyo ei gyllideb mewn cyfarfod o'r CBC erbyn 31 Ionawr yn flynyddol.

1.2 Mae'r gyllideb sydd yn yr atodiadau wedi ei rhannu i adlewyrchu strwythur y CBC, sef Cynllunio Strategol, Trafnidiaeth, Parthau Buddsoddi a swyddogaethau corfforaethol, ac wedi ei dadansoddi fesul pennawd gwariant. Mae hyn yn caniatáu i gyfraniadau'r awdurdodau cyfansoddol gael eu codi drwy ardoll ar wahân ar gyfer y swyddogaethau 'Cynllunio' ac 'Eraill'.

2. Y PENDERFYNIADAU A GEISIR

2.1 Cymeradwyo Cyllideb 2024/25 y Cyd-Bwyllgor Corfforedig (CBC) y Gogledd fel y'i cyflwynir yn yr atodiad. Cymeradwyo'r gyllideb fel nodir isod:-

- Cynllunio Strategol (6 Arweinydd a Cadeirydd Parc – mwyafrif syml, cworwm = 5)
- Swyddogaethau Eraill y CBC yn cynnwys Trafnidiaeth (6 Arweinydd – mwyafrif syml, cworwm = 5).

Cynllunio Strategol	Trafnidiaeth	Cyd-Bwyllgor Corfforedig	Cyfanswm Cyllideb
£	£	£	£
371,250	182,750	210,820	764,820

2.2 Cymeradwyo'r ardoll ar yr awdurdodau cyfansoddol, fel nodir isod:

- **Cynllunio Strategol (Unfrydedd, cworwm = 7)**
- **Swyddogaethau eraill (Unfrydedd, cworwm = 6)**

	Cynllunio Strategol	Swyddogaethau eraill	Cyfanswm Ardoll
	£	£	£
Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy	(58,510)	(65,370)	(123,880)
Cyngor Sir Ddinbych	(52,080)	(55,220)	(107,300)
Cyngor Sir y Fflint	(83,780)	(88,830)	(172,610)
Cyngor Gwynedd	(53,870)	(67,260)	(121,130)
Cyngor Sir Ynys Môn	(37,230)	(39,480)	(76,710)
Cyngor Bwrdeistref Sirol Wrecsam	(73,010)	(77,410)	(150,420)
Awdurdod Parc Cenedlaethol Eryri	(12,770)		(12,770)
Cyfanswm Ardoll	(371,250)	(393,570)	(764,820)

3. Y RHESYMAU DROS Y PENDERFYNIAD

- 3.1 Mae Rheoliadau 16 ac 17 o'r Rheoliadau Cyd-bwyllgor Corfforedig y Gogledd (Cymru) 2021 yn manylu ar y broses i gytuno ac ariannu'r costau.
- 3.2 Unwaith eto, ar gyfer 2024/25 argymhellir bod y gyllideb yn cael ei hariannu drwy ardoll a ddosrannwyd rhwng yr awdurdodau cyfansoddol yn seiliedig ar y boblogaeth sy'n berthnasol i'r maes gwaith.

4. CEFNDIR

- 4.1 Mae'r gyllideb wedi ei selio ar y 'swyddogaethau cychwynol' y CBC, sef paratoi, monitro, adolygu a diwygio y Cynllun Datblygu Strategol a datblygu Cynllun Trafnidiaeth Rhanbarthol.
- 4.2 Mae cyfanswm y gyllideb net ar gyfer 2024/25 wedi parhau ar lefel 2023/24 o £764,820, ond mae'r ffigyrau poblogaeth wedi'u diweddarau.
- 4.3 Mae gwaith ar y gweill ar hyn o bryd i drosglwyddo Uchelgais Gogledd Cymru (UGC) i fod o fewn y grym llesiant economaidd o'r CBC, ond gan na fydd y trosglwyddiad yn digwydd tan ganol y flwyddyn, bydd cyllideb ar wahân yn cael ei sefydlu ac yna ei throsglwyddo yn ystod y flwyddyn.

- 4.4 Bydd adroddiadau monitro cyllideb yn cael eu cyflwyno yn rheolaidd i'r CBC yn ystod y flwyddyn, a bydd unrhyw faterion yn cael eu hamlygu a chamau priodol yn cael eu cymryd.

5. **PENAWDAU'R GYLLIDEB**

5.1 Gweithwyr

Cyflwynwyd adroddiad ar "Adnoddau Swyddogaethau Statudol" i'r CBC yn ei gyfarfod ar 24 Mawrth 2023, ac mae'r gyllideb ar gyfer 2024/25 yn seiliedig ar y strwythur staffio hwn. Mae'n cynnwys Prif Weithredwr dros dro (2 ddiwrnod yr wythnos), Cynorthwydd Personol (1 diwrnod yr wythnos), Rheolwr (Swyddogaethau Statudol), Rheolwr Prosiect (1 diwrnod yr wythnos), tair swydd Cynllunio ac un swydd Trafnidiaeth. Mae amcangyfrif chwyddiant o 6% wedi ei roi ar gyfer 2024/25.

- 5.2 Mae cost lwfans i aelodau lleyg yn seiliedig ar dri aelod ar gyfer y Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio a saith aelod ar gyfer y Pwyllgor Safonau.

Teithio

- 5.3 Mae'r gyllideb teithio yn seiliedig ar amcangyfrif o lwfansau teithio hanfodol a chynhaliaeth staff.

Cyflenwadau a gwasanaethau

- 5.4 Mae'r pennawd yma yn cynnwys cyllidebau ar gyfer offer a chyfarpar, cyflenwadau amrywiol, ymgysylltu a chyfarfodydd, ffioedd archwilio, ymgynghorwyr allanol ac yswiriant.
- 5.5 Ar hyn o bryd mae gan y CBC yswiriant cysgodol fel rhan o bolisi yswiriant Cyngor Gwynedd, ond bydd y trefniant dros dro hwn yn dod i ben unwaith y bydd Uchelgais Gogledd Cymru yn cael ei drosglwyddo, a bydd y CBC angen ei yswiriant ei hun. Mae'r gyllideb yswiriant uwch yn amcangyfrif cychwynnol yr ydym wedi ei dderbyn gan gynghorydd yswiriant mewnol Cyngor Gwynedd.

Gwasanaethau Cefnogol

- 5.6 Mae angen gwasanaethau cefnogol i hwyluso gwaith y Cyd-Bwyllgor, ac mae'r gyllideb ar gyfer 2024/25 yn cynnwys cefnogaeth gwasanaethau Cyllid, Cyfreithiol (gan gynnwys y Swyddog Monitro a mewnbwn cyfreithiol i Cynllunio a Thrafnidiaeth), Cefnogaeth Gorfforaethol (Pwyllgorau, Cyfieithu ac Adnoddau Dynol) a Thechnoleg Gwybodaeth (costau unwaith ac am byth ynghyd â chefnogaeth a thrwyddedau).
- 5.7 Bydd ystod y gwasanaethau a'r amcangyfrif costau yn cael eu trafod eto wrth i'r Cytundebau Lefel Gwasanaeth gael eu ffurfio.

Costau sefydlu

- 5.8 Mae'r pennawd costau sefydlu wedi'i ychwanegu ar gyfer 2024/25 ac mae'n cynnwys cyllideb ar gyfer y costau cyfreithiol sy'n gysylltiedig â throsglwyddo UGC i'r CBC yn ogystal â chyllideb ar gyfer y Parthau Buddsoddi. Bydd angen trafod y comisiynu gwaith sy'n gysylltiedig â'r pennawd Parthau Buddsoddi ymhellach yn ystod y flwyddyn wrth i fwy o wybodaeth ddod ar gael.

Incwm

- 5.9 Mae'r CBC wedi bod yn llwyddiannus yn eu cais i Lywodraeth Cymru am gyllid tuag at y Cynllun Trafnidiaeth Rhanbarthol, a dangosir eu dyraniad 2024/25 o £100,000 yn y gyllideb, a bydd yn cyfrannu tuag at gostau staff ac ymgynghorwyr allanol yn ystod y flwyddyn.
- 5.10 Mae cyfraniad o £198,420 o'r gronfa wrth gefn hefyd yn cael ei ddefnyddio i ariannu'r gyllideb, a bydd balans y gronfa wrth gefn yn cael ei hadolygu yn ystod y flwyddyn.

6. CYFRANIADAU PARTNERIAID

- 6.1 Rhannwyd cyfraniadau partneriaid yn seiliedig ar y ffigurau poblogaeth a ddefnyddiwyd yng nghyfrifiad setliad 2024/25, ac er bod cyfanswm y gyllideb net a ddefnyddir i gyfrifo'r ardoll yn parhau ar lefel 2023/24 o £764,820, mae newidiadau yn y ffigurau poblogaeth hyn yn golygu y bydd pedwar o'r awdurdodau (Sir Ddinbych, Sir y Fflint, Ynys Môn a Wrecsam) yn gweld cynnydd bychan yn eu hardoll, tra bydd tri

awdurdod (Conwy, Gwynedd a Pharc Cenedlaethol Eryri) yn gweld gostyngiad bychan yn eu hardoll.

- 6.2 Yn unol â'r ddeddfwriaeth, bydd cyllideb gyffredinol y CBC a'r gyllideb Trafnidiaeth yn cael eu hariannu gan chwe awdurdod y Gogledd, tra bydd Awdurdod Parc Cenedlaethol Eryri hefyd yn cyfrannu tuag at y gyllideb Cynllunio Strategol (lle bydd ganddynt bleidlais).

7. ASESIAID ARDRAWIAD

- 7.1 Mae'r Cyd-Bwyllgor Corfforedig yn ddarostyngedig i ddyletswyddau dan Ddeddf Cydraddoldeb 2010 a Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015.
- 7.2 Yn unol â'r dyletswyddau cyfreithiol dan Deddf Cydraddoldeb 2010 yma, wrth wneud penderfyniadau, mae rhaid i'r Cyd-Bwyllgor Corfforedig dalu sylw dyledus i'r angen i (1) ddiddymu gwahaniaethu anghyfreithiol (2) hyrwyddo cyfle cyfartal a (3) meithrin perthnasau da ar sail y nodweddion gwarchoddedig. Gan fod gosod cyllideb yn disgyn o fewn penderfyniadau all eu hystyried yn strategol, mae'r dyletswydd i roi sylw dyledus i weithredu mewn modd sydd wedi ei ddylunio i leihau anghydraddoldebau sydd yn deillio o anfantais economaidd-gymdeithasol. Gan fod y Cyd-Bwyllgor Corfforedig dal yn ei flynyddoedd cynnar, ni ystyrir fod unrhyw ardrawiadau penodol yn deillio o'r penderfyniadau sydd gerbron.
- 7.3 Mae Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015 yn ymwneud â gwella llesiant cymdeithasol, economaidd, amgylcheddol a diwylliannol Cymru. Mae'r ddeddf yn gosod dyletswydd llesiant ar gyrff cyhoeddus sydd wedi ei anelu at gyflawni 7 o nodau llesiant sef Cymru sydd yn lewyrchus, gydnerth, iachach, mwy cyfartal gyda cymunedau cydlynus a diwylliant bywiog lle mae'r Gymraeg yn ffynnu a sy'n gyfrifol ar lefel byd eang. Gan ddal sylw at y cyd destun, mae'r argymhellion yn gydnaws â'r dyletswyddau yma.

8. GOBLYGIADAU CYFREITHIOL

- 8.1 Mae Rheoliadau 16 ac 17 o'r Cyd-Bwyllgor Corfforedig y Gogledd (Cymru) 2021 yn manylu ar y broses i gytuno ac ariannu'r costau. Mae'r rheoliadau yn gosod gofynion penodol ynglŷn â cyfrifo a chymeradwyo gofynion cyllideb (Rheoliad 16) ac yna, fel ail gam, cytuno cyfraniadau ardoll ar yr awdurdodau cyfansoddol (Rheoliad 17). Yn ôl statud, rhaid i'r Cyd-Bwyllgor Corfforedig fabwysiadu'r Gyllideb erbyn 31 Ionawr 2024.
- Petai y Cyd-Bwyllgor Corfforedig yn methu â chytuno y cyfraniadau, yna mae gan Weinidogion Cymru rym statudol i gyfarwyddo ar ddsraniad y cyfraniadau.**
- 8.2 Fe nodir yn y penderfyniadau a geisir fod gofynion penodol ynglŷn â cworwm a pleidleisio yn perthyn i'r penderfyniadau yma. Felly, mae angen sicrhau fod y pleidleisio yn cael ei drefnu mewn modd sydd yn adlewyrchu ar yr un llaw hawliau pleidleisio penodol sydd yn ynghlwm â gosod y gyllideb ac ar y llaw arall yr angen am unfrydedd ar y penderfyniadau ar yr ardoll eto gan wahanu y ddwy elfen.

ATODIADAU

Atodiad A - Cyllideb Refeniw 2024/25 Cyd-Bwyllgor Corfforedig y Gogledd

YMATEB Y SWYDDOGION STATUDOL:

i. Swyddog Monitro:

Mae'r adroddiad yn crynhoi y gofynion technegol sydd yn ynghlwm a'r penderfyniadau yma ynghyd a'r dyletswyddau statudol sydd ynglŷn a sefydlu cyllideb ar ardoll.

ii. Swyddog Cyllid Statudol:

Awdur yr adroddiad hwn.